TRABZON MİLLETVEKİLİ

M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN

GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPAN KANUN TEKLİFİNİN TÜMÜ ÜZERİNDE CHP GRUBU ADINA TBMM GENEL KURULUNDA YAPTIĞI KONUŞMANIN ÖZETİ

- **Teşhisi doğru koymalıyız ki çözüme ulaşalım**

Biraz önce, bu kürsüde, İktidar Partisi Grubu adına konuşan arkadaşımızı dikkatle dinledim ve yapmış olduğu yorumları hayretle ve üzüntüyle karşıladım. Değerli konuşmacı arkadaşımız, özetle, uygulanmakta olan ekonomik politikaların hiçbir problemi yokken, ekonomide hiçbir sorun yokken, hükümet gayet düzgün bir ekonomi politikası uygularken, üç grup, üç çevre, Türkiye'de kriz çıkarmaya çalışıyor dedi.

Değerli arkadaşlar, eğer, ekonomide içinde bulunduğumuz sürece böyle yaklaşılıyorsa, bu krizden, bu ekonomik çalkantıdan Türkiye'nin çıkma olanağı, kesinlikle yoktur. Olaylara doğru teşhis koyarsak, olayları doğru tahlil edersek, ancak o zaman, buradan nasıl çıkabileceğimizi bulabiliriz. Çözümsüz hiçbir sorun yoktur, yeter ki, teşhisi doğru koyalım.

- **Ekonomimiz kriz sinyalleri veriyor**

Mayıs başından bugüne iki dönemi kıyasladığımız zaman şöyle bir tablo görüyoruz: Mayıs başından bugüne, Merkez Bankasının gecelik faiz oranları yüzde 30 oranında artmıştır. Yeni Türk Lirasının dolar karşısındaki değer kaybı yüzde 25'ler düzeyindedir. Merkez Bankasının dünden bu yana yaptığı döviz satış ihalelerine rağmen, Türk Lirasının değer kaybı durdurulamamıştır.

Yine, devlet içborçlanma senetlerindeki faiz oranına baktığımızda, mayıs başında yüzde 13,7 olan bileşik faiz oranının yüzde 22,5'u aştığını görüyoruz. Devlet içborçlanma senetlerindeki faizin artış oranı yüzde 67'dir.

- **Peki, bugüne nasıl geldik?**

Türk ekonomisi yüksek faiz-düşük kur politikasına dayanan bir politika uyguluyordu. İsmi dalgalı kur olmakla birlikte, yukarı doğru hiçbir zaman dalgalanmayan, sürekli aşağıya doğru seyreden bir kur politikası vardı. Bu düşük kur politikasının yarattığı sanal bir büyüme tablosu, sanal bir millî gelir artışı tablosu vardı. 2002 sonunda 180 milyar dolar olan Türkiye'nin gayrisafî millî hasılası, 2005 sonunda 360 milyar dolara ulaşmıştı. Gayrisafî millî hasılanın 3 yılda yüzde 100 artışla dolar cinsinden 360 milyar dolara ulaşması mümkün müdür?! Her yıl yüzde 7 düzeyinde büyüyen bir ekonominin 3 yıl içinde dolar cinsinden yüzde 100 oranında millî gelir artışını yaratması mümkün değildi; ama, rakamlar böyle gösteriyordu. Hükümet, bu rakamlara dayanarak pembe tablolar çiziyordu. Kişi başına millî gelir 2002'de 2 638 dolardı, hükümet 2005 sonunda 5 090 dolara ulaştığını açıkladı ve 2006'da 5 216 dolar hedeflenmişti.

Politikanın ikinci ayağı yüksek faizdi. Uluslararası konjonktürün yardımıyla birçok gelişmiş ülkenin veyahut petrol ihraç eden ülkenin elinde birikmiş olan tasarrufları, Türkiye,

yüksek faizle kendisine çekiyordu. İşte, bize rakamlarda bu sanal mutluluğu yaşatan, yaratan tablo bu iki politikayla sağlanıyordu.

Yabancı para, sıcakpara gideceği ülkede şuna bakar: 1- Cari açık hangi düzeydedir ve o ekonominin onu finanse etme olanağı var mıdır? 2- Herhangi bir tehlike anında, kriz anında, o ülkeye yatırdığım parayı geri alabilir miyim?

Dalgalı kur politikasında, Merkez Bankası 60 milyar dolar düzeyindeki yüksek rezerviyle Türkiye'ye gelen sıcakparaya o güveni vermektedir. Merkez Bankasının şu an yaptığı gibi, döviz satmak suretiyle, Türkiye'den çıkmak isteyen yabancı paranın talebi karşılanmaktır.

- **Hükümetin iddia ettiğinin aksine, malî disiplin yoktur**

Peki, sadece olay bununla mı sınırlıdır; hayır. Bizim iç ekonomik ve siyasî politikalarımıza bakalım. Hükümetin iddia ettiğinin aksine, malî disiplin yoktur. 2005 yıl sonu faizdışı fazlasını hükümet açıklayamamıştır. Neden; çünkü, bu hedef tutmamıştır. Yine, 2006 yılı bütçe uygulamaları güven vermiyor. Sayın Maliye Bakanının "bütçe fazla vermiştir" açıklamasına rağmen, bütçenin fazla vermeyeceği çok açık ve nettir. Birçok harcama bütçeye gider yazılmamıştır. Birçok gelir de bütçeye gelir olarak yazılmamıştır. Bu gelirlerle yapılacak olan harcamalar, bütçeye harcama olarak yazılmamıştır. İç talep yükselmiştir. Bunların sonucunda, nisan ve mayıs ayında, enflasyon yükselmiştir. Enflasyonun yükselişini, uluslararası gelişmelere, petrol fiyatlarına bağlamayalım. Onları dışarıda bıraktığımızda, TÜİK'in hesapladığı çekirdek enflasyon, yine yüksek çıkıyor, yine yükselme eğiliminde. Demek ki, içeride bir problem var, ekonomi politikasında, maliye politikalarında bir problem var. Buna Türkiye'deki siyasî durumu, Cumhurbaşkanlığı seçiminin Türkiye'de yarattığı gerginliği, Türkiye Cumhuriyetinin temel niteliklerine yönelik olarak Hükümetin yaratmış olduğu tartışmayı eklediğinizde, artık, içeride, Türk ekonomisine güvenmemek için her türlü ortam oluşmuş demektir ve böyle bir tabloda, Türkiye'den sıcak para çıkmaya başladı.

Mayıs başında, 3 Mayısta 1 312 olan dolar kuru -bakın, 3 Mayısta 1 312'dir dolar kuru- Merkez Bankasının efektif satış kuru, bugün geldiğimiz noktada 1 630, 1 640'lardadır; şu anda, biraz önce aldığım rakam odur. Evet, o günden bu güne böyle geldik.

- **Peki bu tablodan nasıl çıkacağız?**

Bu tablodan panik psikolojisiyle çıkmanın olanağı yoktur; ama, maalesef, Hükümet, panik psikolojisi içerisindedir. Merkez Bankası güvenli bir duruş sergileyememektedir.

Geçen hafta salı günü, 20 Haziranda toplanan Para Politikası Kurulu, faizlerde herhangi bir artırıma gerek olmadığı kanaatine varmış ve öyle bir açıklama yapmıştır. Hemen sonrasında, 22 Haziranda, ekonomiden, Hazine Müsteşarlığından sorumlu Sayın Bakan ile Maliye Bakanı bir açıklama yapmak suretiyle, şimdi görüşmekte olduğumuz teklifin esaslarını bir paket olarak kamuoyuna sunmuşlardır.

Plan şuydu: Yabancılara vergi konusunda bir güven vereceğiz, onların vergi yükünü azaltacağız. Böylece, yabancılar Türkiye'den çıkmayacak, biz de ekonomide istikrarı sağlayacağız.

Bu proje tutmadı. Yabancılarda Gelir Vergisi stopajının sıfıra indirildiği iki, bir bakan değil iki bakan tarafından açıklandı. Niye? Piyasalara, yabancılara güven verelim diye; ama,

bu güven verilemedi. Neden; çünkü, sorununun nedeni vergi değil. Sorunun nedeni vergi değilse, bunu vergiyle çözme olanağınız var mıdır?! Yoktur.

O gün, geçen hafta perşembe günü, Hükümetin düşüncesi buydu. Aynı gün dolar fırladı; borsa o gün yerinde saydı, ertesi gün tekrar aşağıya doğru seyretti ve faizler yükselmeye devam etti, devlet iç borçlanma senedi birleşik faizi yüzde 23'ü aştı. Akabinde ne oldu; Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, tekrar, pazar günü toplandı, geçen hafta salı günü "artırmayacağım" dediği faizleri artırdı. Yanına iki önlem daha koydu: Merkez Bankası piyasaya döviz satacak ve o şekilde piyasadan Yeni Türk Lirasını çekecek. Ayrıca, bunun dışında, Yeni Türk Lirası repo alım ihaleleri de yapmak suretiyle, piyasadaki likiditeyi çekmeye çalışacak. Bakın, bugün, "550 000 000 dolarlık satış yapacağım" dedi, 1 milyar doları aşkın talep geldi Merkez Bankasına. Bu talep devam edecek; çünkü, Türk ekonomisi güven vermemektedir. Hükümetin ekonomik politikaları, ne Türkiye'deki tasarruf sahibine, yatırımcıya ne de yabancı yatırımcılara güven vermemektedir. Bu güven kaybedilmiştir. Bu politikalarla da, sadece Merkez Bankasının yürüttüğü politikalarla da, bu güvenin sağlanması olanağı yoktur.

- **Yaşadığımız, basit bir olay değildir**

Yaşadığımız, basit bir olay değil -burada konuşan arkadaşımızın söylediği gibi- çok hafif sonuçları olacak bir olay değildir. Borç stoku, şimdiden 8 puan artmıştır. 2005 yılında 5,8 puan düzeyinde azalan borç stokumuz, bu son gelişmelerle, 8 puan birden artmıştır; yani, geriye, 2004 yılına gittik. Peki, o kadar kemer sıktık, tarım kesiminin desteklerini kısıtladık, çalışanların maaşlarını kısıtladık, sosyal güvenlik sisteminde ilaç harcamalarına kadar kısıtlamalara gittik, sosyal güvenlik sisteminin her türlü ödemelerini kısıtladık, toplumun bütün kesimleri tasarruf etti, kemer sıktı, bu kadar özelleştirme yaptık, bunların hepsiyle borç ödedik; şimdi neredeyiz? Geriye, şu an, birbuçuk yılı kaybettik; kim bilir kaç yılı daha kaybedeceğiz bilemiyorum. Bunları, üzüntüyle söylüyorum; ama, Hükümet, bu politikayla, bu anlayışla devam ederse, hâlâ, sorunun, siyasette güven veren bir politika izlemek olduğunu bilmiyorsa, göremiyorsa, bu sorunu sadece Merkez Bankasının uygulayacağı faiz ve döviz politikalarıyla çözmeye çalışıyorsa, buradan çıkışımız yoktur.

- **Birbirinin tam tersi açıklamalar yapılıyor**

Teklif, hiçbir şekilde sorunu çözmeyecektir, çözemeyeceği ortaya çıkmıştır. Zaten, biraz önce, burada İktidar Partisi Grubu adına konuşan arkadaşımız bunu itiraf etmiştir. Diyor ki değerli arkadaşımız: Bu zaten, şimdi çıkanları burada tutmaya yönelik değildir, bu kriz, bu çalkantı sona erdikten sonra çıkanları Türkiye'ye geri getirmek içindir.

Bu kadar, 180 derece dönüş olur mu?! Geçen hafta, iki sayın bakan, yabancıları Türkiye'de tutmak için getirdiklerini açıkladılar. Şimdi konuşan İktidar Partisi milletvekili arkadaşımız, bunun tam tersini söylüyor. Burada, İktidar Partisi Grubu adına, bugünkü gündem üzerine konuşan Sayın Grup Başkanvekili de bir değerlendirme yaptılar, diyor ki: Bu teklif, zaten ödenmeyen bir vergiyi kaldırıyor. Birçok ülkeyle Türkiye'nin çifte vergilemeyi önleme anlaşması var. O nedenle, Türkiye de bu vergiyi zaten alamıyordu.

Sayın Grup Başkanvekilinin bu açıklaması, gerçekleri yansıtmamaktadır. Evet Türkiye'nin, birçok ülkeyle çifte vergilemeyi önleme anlaşması vardır. Hükümet, 1.1.2006'da

bu yasayı yürürlüğe koyarken de bu anlaşmalar vardı. Hükümete sormak gerekir: 1 Ocak 2006'da bu vergiyi niye getirdiniz o zaman? 1 Ocakta, burada, bunun aksini savunuyordunuz siz. Tutarsızlık diz boyu.

- **Yerli yatırımcı için yüzde 10, yabancı için yüzde sıfır oranı eşitsizliğin ötesinde bir ayıptır.**

Bu Türkiye'de bir ilktir. Anayasanın eşitlik ilkesine açık bir şekilde aykırıdır. Hükümetin vermeyi düşündüğü önerge, bu aykırılığı gidermeye yetmeyecektir.

Benim önerim, bu aykırılığı giderecek olan önerge bizim Grubumuz tarafından verilmiştir; gelin, bunu bu şekilde çıkaralım. Bu bir yanlıştır, bunda ısrar etmeyin. Anayasanın 73 üncü maddesi açıktır; bu düzenleme, 73 üncü maddede ifadesini bulan vergide eşitlik ilkesine aykırıdır.

Önergemiz tam mükellefler olarak isimlendirdiğimiz Türkiye'de yerleşik kişilerin vergi oranıyla, dar mükellef olarak isimlendirilen yurt dışındaki yerleşik kişilerin vergi oranını eşitlemeyi amaçlamaktadır.

Madde bu şekliyle yasalaşırsa Türkiye'de yerleşik kişilerin, yabancı ülkeler üzerinden, yabancı fonlar üzerinden dolaşıp Türkiye'ye gelmesi gibi garip bir durum yaratacaktır.

Hükümetin, Türkiye'de yerleşik kişiler için vergi oranını yüzde 10'da tutma arzusu, vergi geliri endişesinden kaynaklanmaktadır. Gelin, panik halinde verilmiş, panik psikolojisiyle verilmiş bu karardan vazgeçelim, şu anda herkesi sıfır oranında eşitleyelim. Hükümet nasıl olsa 2006 bütçesini yeniden ele almak zorunda kalacaktır. Vergi gelirleri yeniden hesaplanacaktır, kamu harcamaları yeniden hesaplanacaktır. Faiz harcaması örneğin artacaktır. Yine, büyüme oranı gözden geçirilecektir. Enflasyon oranı değişecektir. Daha yukarıya taşınacaktır. Yani, yeni bir program veya mevcut programı revize etmek suretiyle, yine, farklı bir program uygulamaya konulacaktır. O halde, böyle bir süreç varken elimizde, böyle, Anayasaya aykırı ve Türkiye'de yerleşik kişilerin, Türk yatırımcısının, Türkiye'deki vatandaşlarımızın, vatandaş olmamakla birlikte Türkiye'de ikamet eden diğer yabancıların tasarruflarını cezalandıran bu düzenlemeden vazgeçelim.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.